

אלפי סחלבים, שקשה לתאר במילים את יופים

החלק הסגור, שמשתרע על ארבעים דונמים, הוא האטרקציה העיקרית ובו תמצאו מפל מים, גשרים קטנים, צמחייה טרופית עשירה, וכמובן אלפי סחלבים, שקשה לתאר במילים את יופים.

בשטח הפתוח אפשר למצוא מדשאות, מבוכים (לבריינטים), גן פרפרים ("בקיץ הולכים פה בתוך ענן של פרפרים", הסביר לנו המדריך, שהוא לגמרי לא במקרה הפן של דניאלי), גבעת קטוסים, פינת משחקים לילדים, פינת חי, צמחי תבלין, ועוד ועוד. לצד של אלה עומדות משתלות ענק ובהן צמחים למכירה. בין הצמחים יש כמובן לא מעט סחלבים וגם צמחים טורפים מרשימים.

מבוכים (לבריינטים)

● סחלב הוא פרח שקשה לגדל בבית? אריה דניאלי: "אנשים רואים בסחלב, בדרך כלל, פרח יקר מאוד וגם צמח שקשה לגדל אותו. אנחנו שברנו את שני המיתוסים הללו. אצלנו אפשר לקנות סחלבים בשישים ושמונה שקלים, ומקבלים תמונה גדולה מאוד תמורת (פער) המחיר, משום שהסחלב פורח כמעט חצי שנה. בעניין הגידול, חשוב להקפיד על שני דברים: לא להשקות יותר מדי, ולהציב (להעמיד) את הצמח במקום מואר. צריך להשקות אותו אחת לשבועיים, ובלי צלחת שאוגרת (אוספת) מים מתחת לעציץ. מי שיקפיד על שני אלה – לא תהיה לו בעיה לגדל את הצמח."

ההמשך - בעמוד 14

אביב אוטופי

אביב הגיע פסח בא, ומי ששבע כבר מטיולים בטבע מוזמן להרגיש את האביב גם בפארק הטרופי "אוטופיה" שבקיבוץ בחן. יער גשם במרכז הארץ

פינות חי

קיים כאן בארץ.

● התוכנית לפארק בזה היו בראש הרבה זמן? זה היה כמו הגשמת חלום?

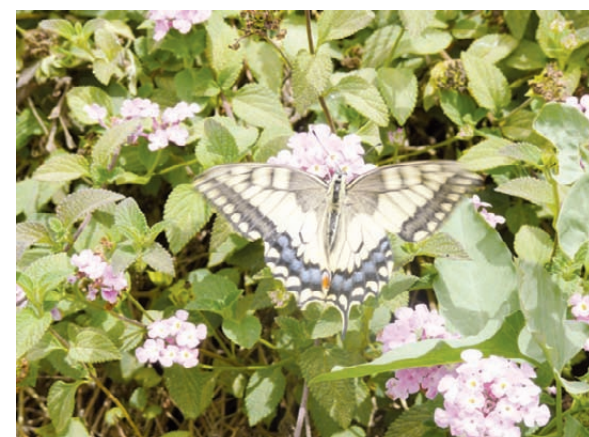
"הפארק הוא התוצאה של אוסף רעיונות שהיו לי. טיילתי המון בעולם וראיתי הרבה גנים, וכך החלה להתגבש התוכנית."

● ואיך אתה מסבך את התוצאה? "אני יכול לומר, במלוא הצניעות, שמבחינת הסחלבים אין בכל העולם מקום כזה. בכל מיני מקומות יש תצרוכות עונתיות של סחלבים, אבל רק אצלנו יש פריחה כל השנה. לא משנה מתי מגיעים אלינו, תמיד אפשר ליהנות מפריחה עשירה של הפרח היפה הזה."

פתוח וסגור

פארק אוטופיה כולל חלק סגור וחלק פתוח.

פרפרים צבעוניים, אלפי סוגים של סחלבים מדהימים ביופם, שרכים (ביחיד: שרך, באנגלית fern, בלטינית pteridophyta) ענקיים, מים זורמים. אוטופיה? בכלל לא. חלום? כן!

פרפרים צבעוניים

קשה להאמין שגן העדן הטרופי הזה קיים כאן אצלנו, בארצנו היבשה בדרך כלל; אבל בקיבוץ בחן פראו לנו טבע חדש. המקום נקרא "פארק אוטופיה", והוא כמו מיניאטורה של יער גשם טרופי ובו אלפי סחלבים נדירים מרחבי העולם, צמחים טורפים ("אכלים"), פינות חי, ברכת מים גדולה ובה דגים צבעוניים, ועוד.

את הפארק הקים לפני שנים מספר אריה דניאלי, שעוסק בתחום גידול הצמחים כבר 25 שנה. "בקיבוץ בחן היו משתלות ורצו לפרק אותו. הציעו לי לקנות אותו, ואז עלה ברעתי הרעיון: לנצל את הקממות ואת השטח הגדול כדי לעשות משהו שלא

פרשת צו ושבֿת הגדול

(ויקרא, פרק ו'–ח')

כתבה: רבקה גינתון-ברנר

שמו של ספר ויקרא נגזר מן המילה הראשונה הפותחת אותו: "ויקרא אל משה" (א', א'). בפי חז"ל נקרא הספר "תורת כהנים", מכיוון שהוא עוסק ברובו בנושאים הקשורים לכהנים ולתפקידיהם. פרשת צו נותנת לכך ביטוי מיוחד וכולט, מפני שדבריה מכוננים לכהנים בלבד.

בחלקה הראשון משה מתבקש למסור לכהנים, לאהרן ולבניו, את פרטי עבודתם ותפקידם בהקדשת הקורבנות השונים: "צו את אהרן ואת בניו לאמור", כלומה, צווה (מלשון ציווי) עליהם לעשות כך וכך. בחלקה השני, התורה מתארת מה שנעשה בשבעת הימים שבהם התכוננו הכהנים להיכנס לתפקידם במשכן.

על כוהנים וכהונה – מאז ועד היום

השם כוהן, שניתן לאהרן ולבניו, ולצאצאיו (בניו בניו) במהלך הדורות, בא, כפי הנראה, מהשורש כו-ן, במשמעות להיות נבון או מוכן לעבוד את עבודת הקודש ולשרת את ה' בבית המקדש. ממילה זו, כוהן, נוצרו הפועל לכהן, לשרת בקודש, ושם העצם כהונה, תפקידו או משרתו של הכהן.

כבר בלכתם במדבר, ואחר-כך בארץ ישראל, היו לכהנים כמה תפקידים מרכזיים וחשובים ביותר בחיי העם: בראש ובראשונה, להקריב את הקורבנות ולעשות את כל העבודות הקשורות בכך; לברך את העם שבא לבית המקדש בברכת הכהנים המיוחדת; ללמד את העם תורה ומצוות: "ולחזרת (ללמד, להיות מורים) את בני ישראל את כל החקים אשר דבר ה' אליהם ביד משה" (ויקרא י', י"א); להדריך את העם בעניינים שונים ולשפוט ביניהם. מעמדו של הכהן ותפקידיו עברו בירושלם, מאז לבן. בכל תקופה היה אחד הכהנים, מבניו של אהרן, משמש ככוהן גדול, ראש הכהנים, ותפקידו המיוחד היה לכפר על חטאי העם ביום הכיפורים. לכהנים לא היו רכוש או אדמה משלהם, והם קיבלו תרומות ומתנות מבני ישראל. התפקידים הללו התבטלו אחרי חורבן בית המקדש, ומעמדם של הכהנים נשתנה. למרות השינוי, נשמרו הייחוס המשפחתי של הכהנים גם בימי הגלות ועד ימינו, ונשמרו מן הכבוד והמעמד המיוחד שהיה להם. שמות משפחה מסוימים מעידים על מוצא המשפחה מבני אהרן ועל היותם של הגברים – כוהנים: כהן, כהנא וכנן, כ"ץ (כהן צדק) וצ"ק (זרע

קודש), מוא"ה (מזרע אהרן הכהן), ועוד.

גם מי שאינו נושא שמות אלה יכול להיות כוהן. המעמד המיוחד והכבוד הניתנים לכהנים מקבלים ביטוי בתפילה בבית הכנסת ובקריאת התורה: הכוהן הוא הראשון העולה לתורה, והכהנים מברכים את קהל המתפללים בברכת הכהנים במהלך תפילת העמידה, תפילת שמונה עשרה. בעברית החדשה עברו המילים לכהן וכהונה – תהליך של חילון (סקולריזציה), כלומר משימוש של קודש – לשימוש של חול. לכהן פירושו היום למלא תפקיד חשוב או לשאת במשרה מכובדת. כהונה היא תפקיד מכובד או משרה חשובה.

מילואים – אז והיום

"ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאות ימי מלאיכם, כי שבעת ימים ימלא את ידכם" (ח', ג'). פסוק זה מסכם את תהליך הכנסתם של אהרן ובניו לתפקידם ככהנים במשכן, תהליך שנמשך שבעה ימים: ימים אלה נקראים בפרשה "ימי המילואים", מכיוון שבמשך זמן זה "מילא משה את ידיהם", כלומר, הקדיש אותם והכשיר אותם למלא את תפקידם. למלא יד של משהו משמעותו בלשון התנ"ך: למנות אדם לתפקיד. ייתכן שהביטוי משקף פעולה ממשית, שנעשתה כאשר מינו אדם למשרה ושמו בידי חפץ או דבר שסימלו את התפקיד. "ימי המילואים" הם ימי ההכשרה או ההכנה למילוי התפקיד.

בעברית החדשה קיבלה המילה מילואים שתי משמעויות עיקריות: האחת, משמעות של תוספת והשלמה; למשל: "לאחרונה התפרסם בדרך מילואים לאנציקלופדיה". והשנייה, המילואים שעושים החיילים אחרי שסיימו את השירות הצבאי הסדיר.

"שבֿת הגדול"

השבֿת שלפני פסח נקראת "שבֿת הגדול". מדוע לא "השבֿת הגדולה", כפי שמחייבים כללי הלשון? ומיהו או מהו "הגדול" בשמה של השבֿת?

הסברים אחדים ניתנו בעניין. נהוג שבשבֿת זו נותן הרב החשוב, הגדול, דרשה (שיעור) בענייני הפסח. לפי המסורת קרה גם גדול, אחד הנסים של יציאת מצרים, כבר בשבֿת זו. בהפטרָה (הפרק מן הנביאים) שקוראים בבית הכנסת בשבֿת זו מופיעות המילים "לפני בוא יום ה' הגדול והנורא" (מלאכי ג', כ"ג), המדברות על הגאולה בעתיד.

המשך מעמוד 12

אביב אוטופי

הדבורנית

משפחת הסחלבים

הסחלבים נחשבים למשפחת הצמחים המגוונת ביותר הידועה לאדם, ובה כ־880 סוגים וכ־28,000 זנים. בני המשפחה גדלים בכל העולם, ואפילו אצלנו, בטבע הישראלי, אפשר למצוא אחדים מהם. המפורסמת בהם היא הדבורנית.

הסחלבים מייצרים תרמילים ובהם מאות אלפי זרעים קטנטנים, המשתחררים ומתפזרים ברוח. זרעי הסחלב חייבים לקיים יחסים סימביוטיים עם פטרייה מיוחדת, כדי לשרוד (להישאר בחיים) בשנה הראשונה לחייהם. הפטרייה צוברת מים ומינרלים לעצמה ולזרעים, והזרעים משתפים אתה את הסוכרים מהפוטוסינתזה. רק זרע אחד או שניים מצליחים לנבוט ולשרוד, ועד שיגיעו לבגרות ופריחה עשויות לחלוף (יכולות לעבור) כעשר שנים.

בתרבויות רבות נחשב הסחלב לסמל האהבה, בזכות המראה האירוטי שלו. את השם של הצמח, אורכדיאה, קבעו היוונים הקדומים ופירושו אשך, בגלל צורת השורש של אחד הזנים. הצמח מופיע גם בסיפורי המיתולוגיה: אורכיס, בנם של סאטיר ונימפה, הפך לפרח לאחר מותו.

לסחלבים יש שני שימושים מפורסמים במיוחד, וסביר להניח שאתם מכירים אותם, אך לא מודעים לייחוס שלהם: האחד הוא הונגלי, שמקורו בפרח סחלב מסוג מסוים (וניתן לראותו באוטופיה), והשני הוא משקה הסחלב, העשוי מעמילן של פקעת הסחלב.

הפארק פתוח מדי יום, ואפשר להגיע אליו מכביש 6 או מכביש 4.

ערב שבת	מוצ"ש	ערב שבת	מוצ"ש	ערב שבת	מוצ"ש	ערב שבת	מוצ"ש
ירושלים	18.19	19.32	תל-אביב	18.34	19.34	באר-שבע	18.36
							19.34

זמני הדלקת הנרות